

UPPSALA
UNIVERSITET

Juridiska fakultetsnämnden

Box 256
SE-751 05 Uppsala

REMISSYTTRANDE

1 (4)

2026-01-21

JURFAK 2025/79

Justitiedepartementet

**Promemoria med kompletterande förslag till SOU 2025:95 – Ett
skärpt försörjningskrav vid anhöriginvandring
(Ju2025/02715)**

Juridiska fakultetsnämnden vid Uppsala universitet har genom remiss anmodats att yttra sig i rubricerat ärende. Fakultetsnämnden får härmed lämna följande synpunkter, gällande promemorians alternativa förslag om försörjningskravets nivå och vilka inkomster som ska få beaktas.

Sammanfattningsvis avstyrker Juridiska fakultetsnämnden promemorians förslag.

Synpunkter på det alternativa förslaget

Det alternativa förslaget i promemorian har tillkommit i relation till betänkandet Skärpta villkor för anhöriginvandring (Ju2025/01907), som Juridiska fakultetsnämnden avstyrkt i remissvar (JURFAK 2025/63). I betänkandet bedömdes att försörjningskravet inte bör höjas.

Promemorians alternativa förslag är således ett ytterligare uttryck för den politiska ambitionen att åstadkomma en förändring i restriktiv riktning av den nationella migrationsrätten. Det alternativa förslaget innebär att försörjningskravet höjs samt att det införs vissa begränsningar av vilka inkomster som ska kunna beaktas. Juridiska fakultetsnämnden (JURFAK 2025/63) har tidigare avstyrkt betänkandets förslag utifrån att det riskerar att begränsa rätten till privat- och familjeliv och barns mänskliga rättigheter samt på grund av att det pågår flera utredningar som gör det svårt att överblicka hur rättstillämpningen på migrationsområdet kommer påverkas totalt sett, vilket kan orsaka allvarliga konsekvenser för enskilda. Försörjningskravet leder redan idag till att rätten till privat- och familjeliv kringskärs och det alternativa förslaget innebär en påtaglig risk att tillämpningen blir oproportionerlig för enskilda.

Förutom att det pågår flera andra utredningar på migrationsrättens område som gör det svårt att få en tydlig överblick av de totala konsekvenserna för såväl det allmänna som för enskilda kan det konstateras att promemorian är ett alternativ till betänkandet (Ju2025/01907) under pågående lagstiftningsprocess. En sådan parallell

process riskerar att leda till otydligheter. Det går därmed att säga att hanteringen dels inte är till fördel för lagstiftningsprocessen mer allmänt, dels, i det här specifika fallet, riskerar att påverka området anhöriginvandring i negativ riktning utifrån rättighetsperspektiv och rättssäkerhet. Det kan därtill erinras om Juridiska fakultetsnämndens remissvar i JURFAK 2025/73 (s. 2) där det påpekades att "Det nuvarande arbetssättet på Regeringskansliet omöjliggör förutsättningar att skapa hållbar lagstiftning i rättsstatlig anda."

Juridiska fakultetsnämnden noterar att det i promemorian återkommande förs fram argument som handlar om förbättrad integration och att motverka utanförskap. Orsakssambanden tydliggörs dock inte i promemorian. Ett exempel är att påståendet om att "Det föreslagna försörjningskravet bör underlätta för familjemedlemmar som beviljas uppehållstillstånd att komma in i det svenska samhället och minska risken för att barn lever i fattigdom vid ankomsten till Sverige" (s. 10) utan att detta påstående förankras i forskning om effekter av denna typ av åtgärder.

Enligt promemorian kommer förslaget främst att påverka anknytningspersoner som har svårt att få stabil ställning på arbetsmarknaden och en tillräckligt hög lönenivå samt deras anhöriga. I det sammanhanget (s. 16) påpekas att "Efter den föreslagna övergångsperioden om 12 månader kan dock det skärpta försörjningskravet komma att innebära att fler förlängningsansökningar avslås, vilket i sin tur kan komma att innebära att fler familjer riskerar att splittras". Som en motvikt uppges i promemorian att detta kommer att leda till ökade incitament att finna arbete eftersom utredningen föreslår att även andra familjemedlemmars inkomster ska beaktas i förlängningsärenden. Sambandet mellan de tilltänkta incitamenten och hur genomslaget för etableringen på arbetsmarknaden kommer att se ut underbyggs dock inte.

Utifrån frågor om barns rätt och risken för att familjer splittras till följd av förslaget vid en förlängningsansökan, när de därtill redan befinner sig i Sverige, vill dock Juridiska fakultetsnämnden påpeka att möjligheten för stater att använda sig av försörjningskrav ska vara proportionerliga och ändamålsenliga. Syftet med Europakonventionens art. 8 är inte att schablonmässigt begränsa rätt till privat- och familjeliv för familjer med viss socioekonomisk status genom att hänvisa till hänsyn till landets ekonomiska välbefinnande. Vare sig argumentationen i skälen för förslaget (kap. 3) eller konsekvensanalyserna (kap. 5) är dock tillräckliga i det avseendet för att motivera de lagda förslagen. Promemorian nämner förvisso barnkonventionen och europarättsliga avgöranden, bland annat Chakroun-målet (C-578/08) från EU-domstolen gällande familjeåterföreningsdirektivet och Europadomstolens praxis om artikel 8 (rätten till privat- och familjeliv) samt Sveriges övriga internationella

åtaganden men grundar inte påtagligt sina slutsatser på dessa källor utan låter den integrationspolitiska ambitionen få större tyngd än rättigheter eller skydd för enskilda. Detta förefaller vara en genomgående systematik i promemorian.

Promemorian noterar exempelvis att det alternativa förslaget påverkar fler kvinnor än män, eftersom det är fler kvinnor som beviljas uppehållstillstånd på grund av anknytning. Promemorians analys av detta blir, som det får förstås, att "Ett försörjningskrav som syftar till att främja arbete, egenförsörjning och garantera ett eget boende vid ankomster gynnar dock såväl kvinnor som män" (s. 18) samt kommer fram till slutsatsen att "Förslaget kan därför komma att bidra till en ökad ekonomisk jämställdhet" (s. 19). Det saknas däremot resonemang om den utsatta position som kan följa av att ha sitt uppehållstillstånd kopplat till en anknytningsperson i Sverige. Anknytningspersonen kan, till exempel, genom sitt agerande påverka möjligheten till förlängning av uppehållstillstånd, vilket kan försätta bland annat kvinnor i utsatta situationer där de inte vågar lämna män som utövar våld, eftersom de riskerar att utvisas när anknytningen upphör.¹ Den aktuella rubriken i konsekvensanalysen är "Konsekvenser för jämställdheten och det integrationspolitiska målet" (s. 18) men det är sammanfattningsvis det integrationspolitiska målet som får en oproportionerlig del i konsekvensanalysen medan relevanta rättighets- och skyddsaspekter i jämställdhetsfrågan blir antingen ytligt berörda i förhållande till möjliga "negativa konsekvenser för integrationen" (s. 18, kursivering egen) eller saknas helt.

På ett liknande sätt som i betänkandet får således den politiska inriktningen om restriktiv migrationsrätt med syftet, som det får förstås, "att komma till rätta med integrationsproblemen och motverka utanförskap" (s. 1), större vikt i promemorian än substantiella analyser av svenska åtaganden gällande mänskliga rättigheter och förverkligande av dessa åtaganden genom lagstiftning och tillämpning. Konsekvensanalyserna i promemorian framstår sammantaget främst som politiskt ändamålsdrivna.

Avslutningsvis ska frågan om ikraftträdande och övergångsbestämmelser beröras. Som ovan nämnts föreslås en övergångsperiod om 12 månader från ikraftträdandet av förordningsändringen, där den inte gäller för förlängningsansökningar som beviljats före ikraftträdandet. Det skärpta försörjningskravet ska dock gälla vid förlängningsansökningar för uppehållstillstånd som har beviljats efter det att det skärpta försörjningskravet har trätt i kraft.

¹ Se, exempelvis, Kerker, Lisa, *Anhörigmigranternas rättsliga skydd i tid och rum: En studie av skydd från våld i förhållande till vistelserätt i Sverige*. Doktorsavhandling Lunds universitet, Juridiska fakulteteten.

Promemorian uppger övergångsperioden som ”väl avvägd” (s. 14). Promemorian uppger vidare: ”Huvudregeln inom förvaltningsrätten är att rättstillämparen ska tillämpa den författning som gäller vid tidpunkten för prövningen”. Det används därefter som motiv för att den föreslagna ändringen i övrigt ska få ”fullt genomslag så snart som möjligt” (s. 14). Eftersom utgångspunkten i svensk rätt alltid är att det är gällande författningar som ska tillämpas och inte upphävida författningar eller förslag, skulle denna del också kunnat ha utvecklats ytterligare, särskilt eftersom resonemanget förefaller handla om att domstolarna snabbt ska åstadkomma ändringar i tillämpningen utifrån det ändrade regelverket som föreslås.

Juridiska fakultetsnämnden avstyrker sammanfattningsvis promemorian alternativa förslag.

Förslag till yttrande i detta ärende har upprättats av universitetslektor Daniel Hedlund i samråd med professor Rebecca Thorburn Stern. Yttrandet har på delegation avgivits av fakultetens dekanus, professor Anna Singer.

Anna Singer